

1. juuni 2023 ESTHubi visioonipäev

Inspiratsiooni plokk: lemmikoht looduses, maastikumuutus, Satilao filtrite kasutamine (7. – 12. klass)

Väljakutses osalemiseks saata valminud kujundatud satelliidipilt ja esile toodud maastikumuutuse URL hiljemalt **19. mai 2023. Kolme väljapaistvamat** ootame kohapeale tutvustama.

Lisainfo: Esthub@maaamet.ee

Satilao maastikumuutuse väljakutse juhend

- Videojuhend <https://www.youtube.com/watch?v=UY8RMKpOPEc>
- Ava lehekülg <https://satiladu.maaamet.ee>
- Otsi huvipakkuv kuupäev ja vajuta „Otsi“. Täitma peab ära mõlemad kuupäeva väljad, seega kindla kuupäeva otsimiseks tuleb algus- ja lõppkuupäevaks märkida sama kuupäev.

Satiladu

Maastikumuutuste teabeteenus

Andmed: Sentinel-2

Filter: RGB

Alguskuupäev: 2023-03-2

Lõppkuupäev: 2023-04-0

Märts 2023

E	T	K	N	R	L	P
27	28	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9

Sentinel-2 RGB

GIS

us.maaamet.ee/ows/wms-sentinel-2

Alltoodud tabelis on toodud ära mõned näited kuupäevadest, mil pilvkate on vähene või puuduv. Samas julgustame kasutama ka pilvkattega pilte, kuna ka need võivad anda olulist informatsiooni.

Saared:

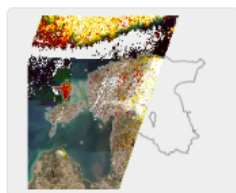
28.12.2015	01.05.2017	13.04.2018	08.11.2020	22.05.2020	26.03.2020	06.06.2021	13.08.2022	16.03.2022
08.12.2015	15.07.2018	25.07.2019	27.09.2020	07.05.2020	01.11.2021	30.05.2021	24.06.2022	01.03.2022
13.09.2016	07.07.2018	05.06.2019	15.08.2020	25.04.2020	27.09.2021	12.05.2021	15.05.2022	02.04.2023
06.05.2016	02.06.2018	16.05.2019	24.06.2020	07.04.2020	19.09.2021	12.10.2022	22.04.2022	14.02.2023
28.05.2017	21.04.2018	01.05.2019	21.06.2020	05.04.2020	26.07.2021	04.10.2022	21.03.2022	27.01.2023

Mandri-Eesti:

03.10.2015	30.08.2017	14.10.2018	02.09.2019	23.04.2019	25.06.2020	25.03.2020	12.05.2021	11.09.2022
14.08.2015	16.03.2017	19.09.2018	28.08.2019	07.12.2020	21.06.2020	04.02.2020	12.05.2021	12.08.2022
20.10.2016	02.05.2017	30.05.2018	04.06.2019	08.11.2020	31.05.2020	02.11.2021	19.04.2021	21.07.2022
10.05.2016	30.05.2017	30.05.2018	30.05.2019	23.09.2020	22.05.2020	11.10.2021	11.04.2021	24.05.2022
07.05.2016	19.10.2018	10.05.2018	15.05.2019	17.08.2020	22.04.2020	26.07.2021	31.10.2022	21.04.2022
24.09.2017	15.10.2018	27.09.2019	28.04.2019	18.07.2020	07.04.2020	25.07.2021	24.10.2022	19.04.2022

Maismaa kõrval on teil võimalik uurida ka näiteks kaldaid, rannikuid, järvi, jõgesid, eri pilvetüüpe.

- Sobiva kuupäeva leidmisel, vajuta nuppu „Eelvaade“ ja avanevast hüpikaknast vasakpoolne nupp „Kujunda ise“.

02.04.2023 Sentinel-2 RGB

Eelvaade

QGIS

WMS

<https://teenus.maaamet.ee/ows/wms-sentinel-2>

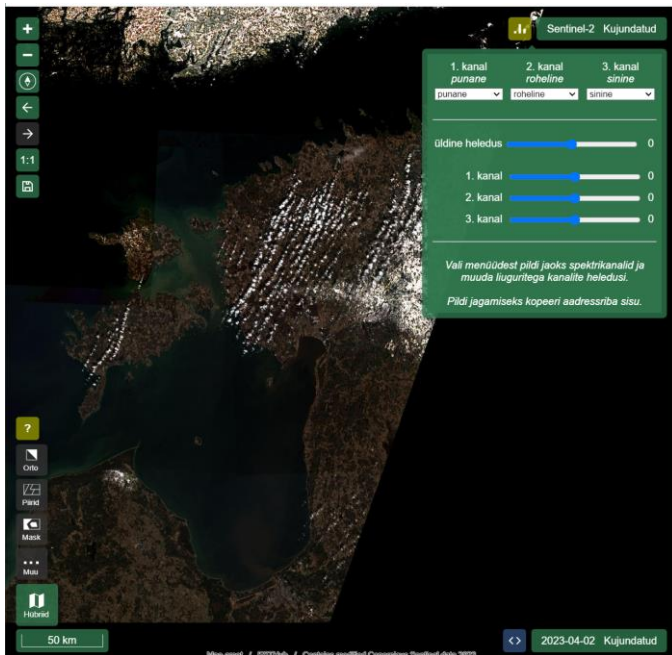
Viimati muudetud: 13.10.2022 13:52

Kujunda ise

Vaata lähemalt

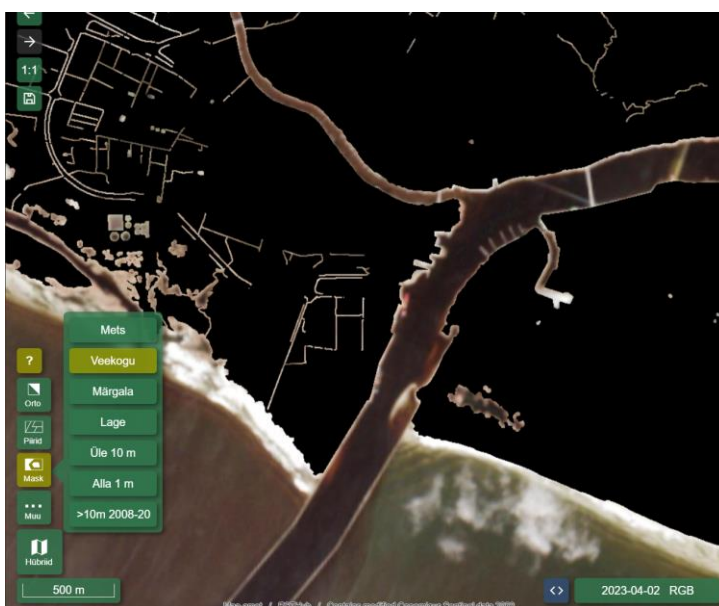
Laadi alla

Siis avaneb satelliidipilt.

Paremal avanenud kujundamise moodulis on võimalik määrata kolm erinevat kanalit ja neid enda nägemuse järgi korrigeerida.

Soovi korral on vasakust paneelist võimalik valida erinevaid maske (mets, veekogu jt). Maski kasutamisel värvuvad mustaks kõik muud nähtused, mis valitud tüüpi sisse ei kvalifitseeru. Nii on teil võimalik lihtsamini eristada kindlaid maakattetüüpe. Kui maski valimisel kohe midagi ei juhtu, tuleb natuke satelliidipildil sisse suurendada.

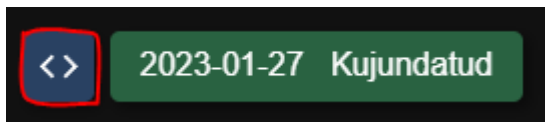

Maski väljalülitamiseks tuleb valitud maskile uuesti klikkida (nt antud näitel „Veekogu“ maskinupule).

Veel on võimalik sisse ja välja lülitada hübriidkihti, et satelliidipildil paremini orienteeruda. Teinekord võib hübriidkiht varjata huvitavaid nähtusi, mistõttu soovitame satelliidipildi kujundamisel hübriidkihi vahepeal ka välja lülitada, et näha pilti selgemalt. Selleks tuleb klikkida all vasakul nurgas nuppu „Hübriid“.

Kaarti on võimalik keerata, hoides all nuppe „Shift“ ja „Alt“ ning hiirt all hoides kaarti endale sobivas suunas liigutades. Põhjasuunalise vaate saab tagasi, kui klikkate üleval vasakus ääres kompassi nõela ikoonile.

Teil on võimalik esitada ka kindla piirkonna maastiku muutust esile toovat filtrit. Klikkides all paremal <> („Võrdle pilte“) nupul, tekib juurde veel üks kuupäeva

valik. See võimaldab teil nüüd täpsustada veel ühe kuupäeva juba valitud satelliidipildiga võrdlemiseks. Valida tuleks kuupäev, kus sama ala on pildile jäädvustatud, kuna iga päev jäädvustab satelliit Eesti alast veidi erineva osa. Võrdluskuupäeva leidmiseks saate kasutada samas vaates olevat kalendrit, mille kuupäevadel hiirega libistades ilmuvad nähtavale satelliidipiltide eelvaated. Kui valik on tehtud, siis nurksulgude nupule korduvalt klikkides vahetub kuvatav satelliidipilt kordamööda teie poolt valitud kuupäeva kuvama.

Järgnevalt on toodud üks näidis. Avage alltoodud aadressilink ning saate all paremal asuvale võrdlusnupule korduvalt vajutades „<>“ võrrelda Vormsi saart talvisel ja suvisel ajal.

<https://teenus.maaamet.ee/ows/wms-satiladu?sensor=sentinel-2&filter=rgb&date=2020-11-08&csensor=sentinel-2&cfilter=rgb&cdate=2023-01-27&mapbox=448326,6525182,469512,6548487>

Teie poolt tehtud seadistused ja kujundused jäädvustatakse seega veebilehitseja aadressiribale. Palume edastada iga väljakutses osalenud õpilase lõpptulemus URL-ina koos lühikese selgitusega, mida on kuvatud ja nimi/nimed.

Järgnevalt mõned illustratiivsed näited kujundusmoduli kasutamisest ([vaata satelliidipilti](#)).

